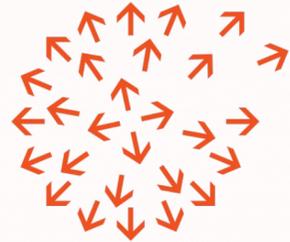

ГРУПА
ВПЛИВУ
ГРОМАДСЬКИЙ
ХОЛДИНГ

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Рівень цифрової та інформаційної безбар'єрності обласних військових адміністрацій у мережі Інтернет

2024

ЗМІСТ

3 Глосарій та скорочення

6 Вступ

8 1. Наявність офіційних джерел інформації обласних військових адміністрацій у мережі Інтернет

8 2. Рівень вебдоступності офіційних сайтів обласних військових адміністрацій

10 Додаткові критерії оцінки вебдоступності сайтів обласних військових адміністрацій

11 Версія для людей з порушенням зору

13 Можливість використовувати програми екранного доступу

13 Розміщення кнопок / вказівників

14 Адаптивна розмітка сайту

15 3. Інформаційна безбар'єрність матеріалів на сайтах обласних військових адміністрацій

15 Оцінка текстів

15 Критерії оцінки тексту

16 Коректна термінологія

18 Спрощена мова

19 Оформлення тексту

15 Функціональна навігація

26 4. Інформаційна безбар'єрність матеріалів на офіційних сторінках обласних військових адміністрацій у соціальних мережах

26 Критерії оцінки інформаційних матеріалів

29 Спрощена мова

30 Синхронізовані субтитри та переклад українською жестовою мовою

31 Опис зображення

32 Поширення матеріалів з інших сторінок

33 Висновки та рекомендації

33 Висновки

34 Рекомендації

34 Вебдоступність сайтів

35 Текстові матеріали

36 Матеріали, що містять зображення

36 Матеріали з інфографіками

37 Відеоматеріали

37 Поширення публікацій з інших сторінок

38 Контакти

ГЛОСАРІЙ ТА СКОРОЧЕННЯ¹

Безбар'єрність

Загальний підхід до формування та реалізації державної політики для забезпечення безперешкодного доступу людини до різних сфер життєдіяльності.

Вебдоступність

Комплекс цифрових практик при створенні сайтів, які спрямовані на їхню адаптацію для забезпечення доступу до інформації та функцій сайтів людей із зоровими, слуховими, опорно-руховими чи когнітивними порушеннями.

Державний стандарт України (ДСТУ)

Стандарт, розроблений відповідно до чинного законодавства України, який встановлюють для загального і багаторазового застосування.

Жестова мова

Візуально-жестова мовна система з власною лексико-граматичною структурою, що сформувалася еволюційним шляхом і використовується як основний або один з основних засобів спілкування жестомовних осіб.

Настанови з вебдоступності (The Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1)

Рекомендації щодо технічних вимог із забезпечення доступності вебвмісту для всіх людей.

¹ Сформульовані на основі національних і міжнародних нормативних документів.

Інформаційна доступність

Різноманітність форм надання інформації, що включає використання мов, текстів, абетки Брайля, тактильного спілкування, великого шрифту, доступних мультимедійних засобів. Так само як і друкованих матеріалів, аудіозасобів, звичайної мови, читців, а також підсилювальних й альтернативних методів, способів і форматів спілкування, зокрема інформаційно-комунікаційної технології.

Коректна термінологія

Ввічливе поводження, звернення та згадка про людей в усній або письмовій мові.

Людина з інвалідністю (ЛЗІ)

Людина зі стійкими фізичними, психічними, інтелектуальними або сенсорними порушеннями, які при взаємодії з різними бар'єрами можуть заважати повній та ефективній участі в житті суспільства нарівні з іншими.

Маломобільні групи населення (МГН)

Особи, які відчують труднощі при самостійному пересуванні, одержанні послуги, необхідної інформації або при орієнтуванні у просторі, зокрема особи з інвалідністю, особи з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, громадяни похилого віку, особи з дитячими візками.

Текстовий опис

Короткий опис зображень, предметів, простору або дій.

Інклюзія

Процес збільшення ступеня участі всіх громадян у різних сферах життя суспільства.

Обласна військова адміністрація (ОВА)

Місцева військова адміністрація, тимчасовий, на період дії правового режиму воєнного стану, місцевий орган державної виконавчої влади, що входить до системи органів виконавчої влади України.

Програма екранного доступу (ПЕД)

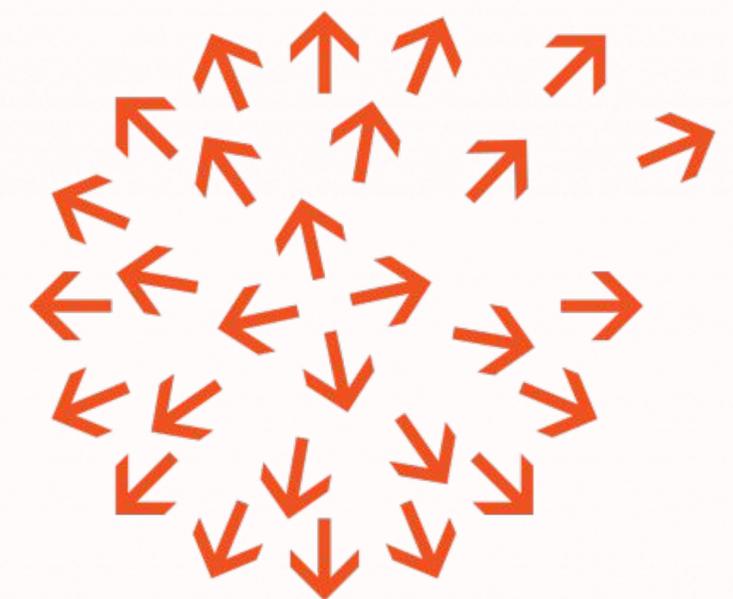
Програма для зчитування інформації з екрана комп'ютера або будь-якого іншого електронного пристрою.

Спрощена мова

Надання інформації в такий спосіб, що забезпечує максимально швидке, легке й повне розуміння інформації широкою аудиторією, зокрема й особами з інтелектуальними порушеннями.

Субтитри

Текстове відображення аудіоконтенту. Вони з'являються в нижній частині екрана, синхронізуються зі звуковим супроводом у режимі реального часу.

ВСТУП

Метою цього дослідження є оцінка рівня доступності інформаційних ресурсів і матеріалів 24 ОВА, виокремлення типових помилок і кращих практик забезпечення інформаційної та цифрової безбар'єрності.

Завдання моніторингу:

- проаналізувати наявність інформаційних ресурсів ОВА у мережі Інтернет;
- оцінити рівень вебдоступності офіційних сайтів ОВА;
- оцінити рівень інформаційної безбар'єрності на офіційних сайтах ОВА;
- оцінити рівень інформаційної безбар'єрності на офіційних сторінках ОВА у соціальних мережах («Фейсбук», «Інстаграм», «Ютуб», «Телеграм»).

Дослідження проведено за методологією, що розроблена ГО «Громадський холдинг "ГРУПА ВПЛИВУ"» відповідно до Настанов з вебдоступності (The Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1); Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2023 р. № 1046-р; Наказу Міністерства цифрової трансформації України від 23 червня 2022 р. № 57; Рекомендацій щодо доступності інформаційних матеріалів ГО «Громадський холдинг "ГРУПА ВПЛИВУ"»; Словника безбар'єрності; Рекомендацій Українського товариства глухих (УТОГ).

Повна методологія за [посиланням](#).

Методи дослідження:

- Дослідження наявності офіційних джерел інформації у мережі Інтернет здійснювалося за допомогою запитів до ОВА на доступ до публічної інформації та використання інформаційно-пошукових систем.
- Дослідження інформаційної безбар'єрності здійснювалося за допомогою контент-аналізу. До аналізу беруться всі матеріали, опубліковані за один робочий день. У разі відсутності мінімум п'яти матеріалів використовуються матеріали, опубліковані в попередній робочий день / дні.

Усього за період моніторингу з червня по серпень 2024 р. було проаналізовано

263 матеріали на сайтах та **604** матеріали в соціальних мережах.

Це дослідження стало можливим завдяки щедрій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках Програми «Відповідальна та підзвітна політика в Україні» (U-RAP), що виконується Національним демократичним інститутом (НДІ), Міжнародним республіканським інститутом (MPI) та Міжнародною фундацією виборчих систем (IFES). ГО «Громадський холдинг "ГРУПА ВПЛИВУ"» була відповідальна за зміст звіту, і він не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду Сполучених Штатів Америки.

1. НАЯВНІСТЬ ОФІЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

ОБЛАСНИХ ВІЙСЬКОВИХ АДМІНІСТРАЦІЙ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Офіційні сайти і фейсбук-сторінки **всі ОВА**

Телеграм-канали **20 ОВА**

Інстаграм-сторінки **10 ОВА**

Ютуб-канал **20 ОВА**

2. РІВЕНЬ ВЕБДОСТУПНОСТІ ОФІЦІЙНИХ САЙТІВ

ОБЛАСНИХ ВІЙСЬКОВИХ АДМІНІСТРАЦІЙ

№ п/п	Критерій	Кількість сайтів
1	Відповідність усім критеріям рівня АА	0
2	Відповідність усім критеріям рівня А та близько 50 % критеріїв рівня АА	24
3	Відповідність усім критеріям рівня А	0
4	Відповідність понад 50 % критеріїв рівня А	0
5	Повна невідповідність методичним рекомендаціям The Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1	0

Вебдоступність

Дотримання умов, за яких усі люди можуть використовувати інтернет-ресурси незалежно від їхніх фізичних, когнітивних, сенсорних, комунікативних чи інших можливостей. Вона передбачає три рівні критеріїв доступності: найнижчий (А), середній (АА) та найвищий (ААА). В Україні відповідно до ДСТУ EN 301 549:2022 обов'язковими є критерії рівнів А та АА. Водночас усім критеріям рівня АА не відповідає сайт жодної області. При цьому сайти Львівської та Полтавської ОВА найбільше наближені до дотримання цих критеріїв, за винятком відсутності текстового опису для нетекстових елементів. Решта сайтів відповідають усім критеріям рівня А та близько 50 % критеріїв рівня АА.

Зокрема, в описі дій чи переходів на сайті присутні не лише сенсорні елементи (форма, колір тощо), а й дотриманий коефіцієнт контрастності 4,5:1 для текстових елементів і 3:1 для нетекстових. Також це про призначення полів уведення (розуміння, яку саме інформацію потрібно вводити в кожне поле), можливість зміни розміру тексту через збільшення чи зменшення масштабу, при цьому не відбувається втрата вмісту. Крім того, це передбачає дотримання інтервалів у тексті:

- висота рядка (міжрядковий інтервал) принаймні в 1,5 рази перевищує розмір шрифту;
- відстань між абзацами не менше ніж у 2 рази перевищує розмір шрифту;
- інтервал між літерами (відстеження) принаймні в 0,12 рази перевищує розмір шрифту;
- інтервал між словами принаймні в 0,16 рази перевищує розмір шрифту.

ДОДАТКОВІ КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ВЕБДОСТУПНОСТІ САЙТІВ ОБЛАСНИХ ВІЙСЬКОВИХ АДМІНІСТРАЦІЙ

Критерій	Зміст критерія	Кількість сайтів
Наявність версії для людей з порушенням зору	Можливість вибирати розмір шрифту, колір тла і тексту, а також відображення фото (кольорове, чорно-біле, без фото)	5
	Можливість вибирати розмір шрифту, колір тла і тексту, водночас відсутність опції відображення фотографій і малюнків	0
	Можливість обрати розмір шрифту, водночас обмеження у виборі кольору тла і тексту	2
	Існують обмеження у виборі розміру шрифту, кольору тла і тексту	2
	Можливість обрати лише розмір шрифту або колір тла і тексту	11
	Відсутність версії для людей з порушенням зору (можливість обрати розмір шрифту, колір тла і тексту)	4
	Функціональна навігація по сайту	Наявна вказівна навігація сайту
	Наявні посилання на сторінки, які повинні бути доступні з будь-якої сторінки сайту	24
	Наявна навігація у тексті сайту	24
	Наявна тематична навігація	5
	Наявне посилання на головну сторінку в глобальній навігації сайту	24

ВЕРСІЯ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ПОРУШЕННЯМ ЗОРУ

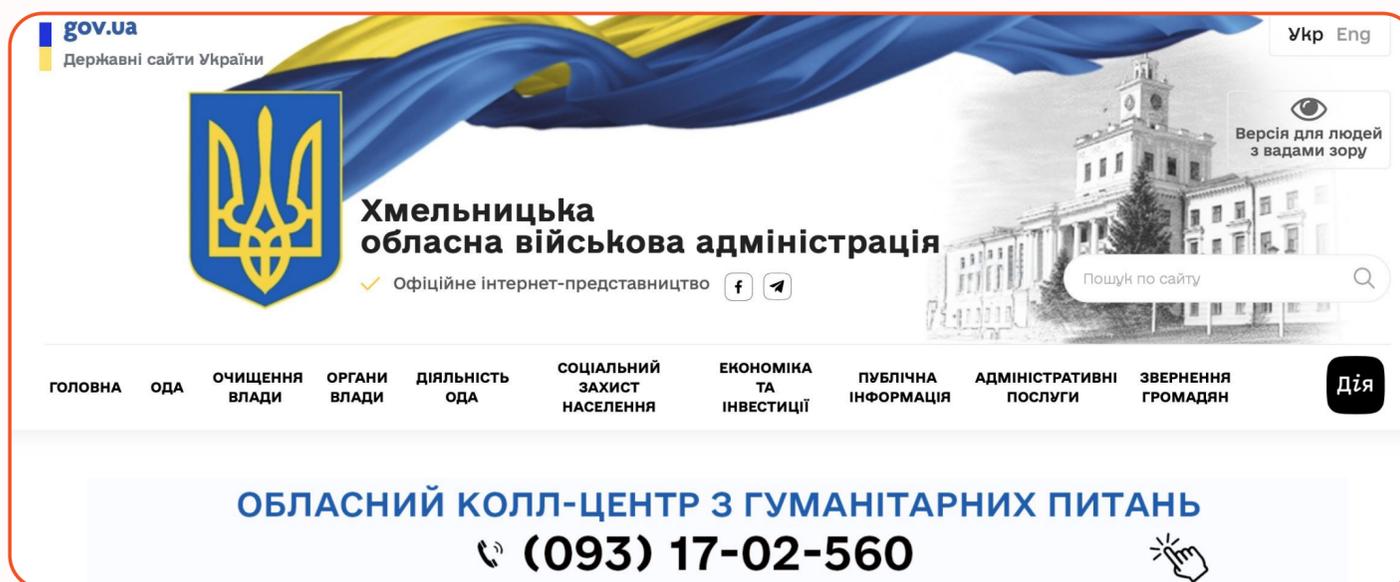
Версія для людей з порушенням зору наявна у 20 сайтів ОВА.

Найбільш повний спектр функцій цієї версії (можливість вибирати розмір шрифту, колір тла і тексту, а також відображення фото (кольорове, чорно-біле, без фото)) наявний у Луганської, Одеської, Харківської, Херсонської, Хмельницької ОВА. Найменший функціонал у вигляді переходу на чорно-білу версію сайту або вибору розміру тексту — на 11 сайтах.

На сайтах Запорізької, Львівської, Полтавської та Сумської областей немає версії для людей з порушенням зору. Сайти Львівської та Полтавської ОВА створені на платформі «Дія», яка забезпечує рівень вебдоступності без окремої версії для осіб з порушенням зору. Однак варто враховувати, що такий рівень доступності передбачає найвищу контрастність і водночас протипоказаний для деяких людей з психічними порушеннями.

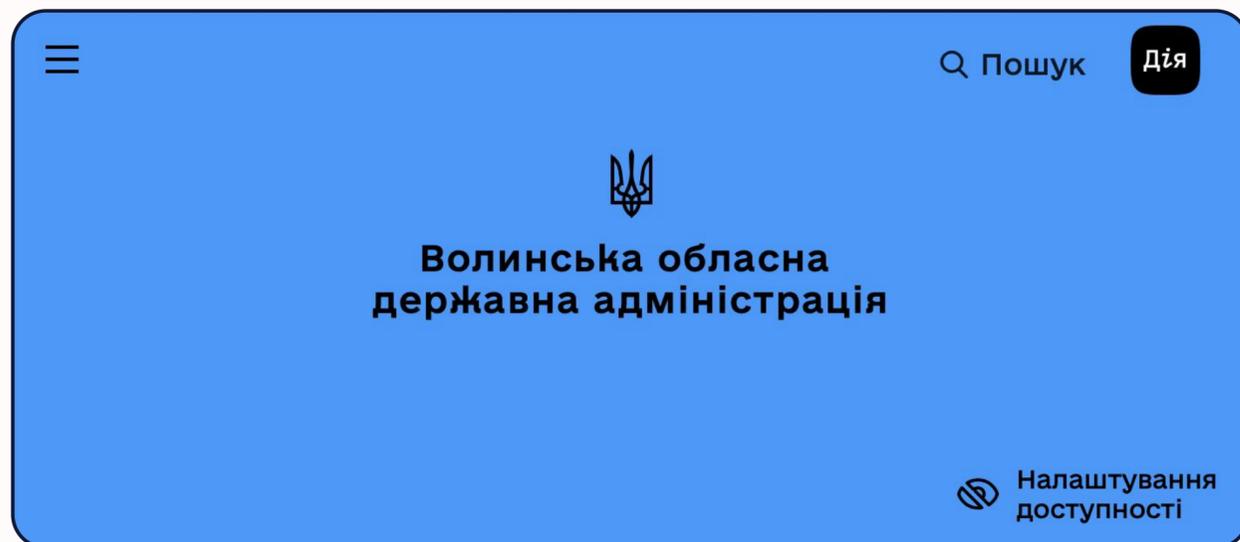
Тому рекомендується використовувати середній рівень доступності AA і створювати альтернативну контрастну версію сайту саме для користувачів з порушеннями зору.

Некоректне вживання термінології — «Версія для людей з вадами зору» — спостерігаємо на сайтах Луганської, Хмельницької областей.

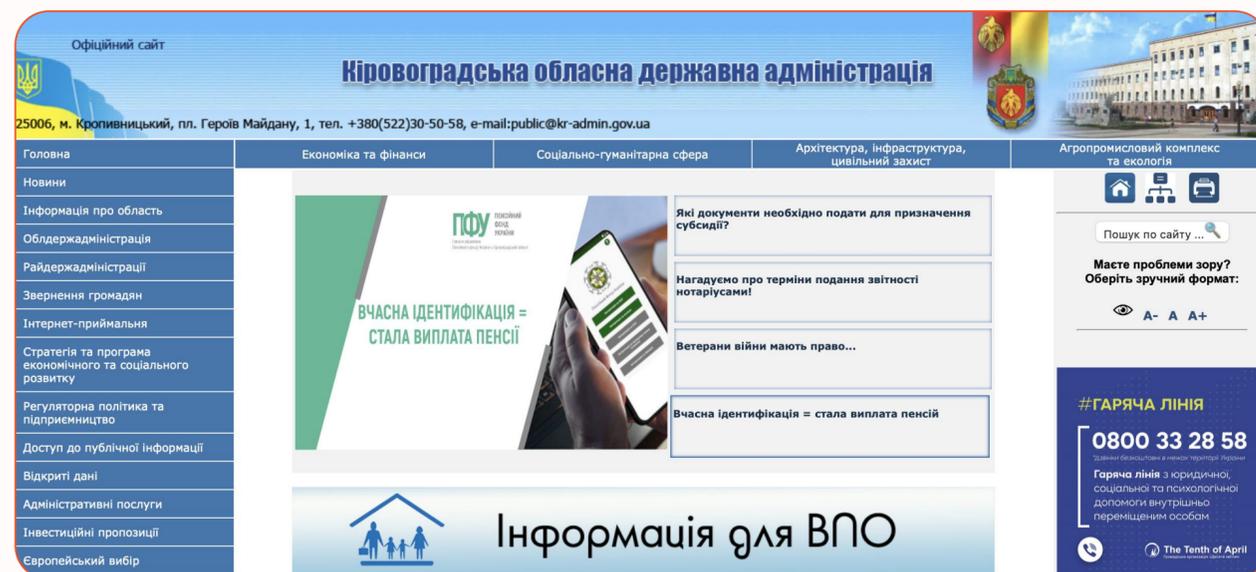
Опис зображення: на знімку екрана головна сторінка сайту Хмельницької ОВА. У правому верхньому куті значок ока та напис «Версія для людей з вадами зору».

На сайтах Житомирської, Херсонської та Черкаської ОВА значки версії для людей з порушеннями зору не підписані, а отже, користувачі можуть лише здогадуватися про їхнє значення. Інші сайти мають назву цієї версії «Налаштування доступності» (Вінницька, Волинська, Харківська) або «Людам з порушеннями зору» (11 сайтів).

Опис зображення: на знімку екрана головна сторінка сайту Волинської ОВА. У правому нижньому куті значок ока та напис «Налаштування доступності».

Також відрізняється сайт Кіровоградської області. Тут використовується довга фраза «Маєте проблеми зору? Оберіть зручний формат».

Опис зображення: на знімку екрана головна сторінка сайту Кіровоградської ОВА, на якому показано підпис значка версії для людей з порушенням зору «Маєте проблеми зору? Оберіть зручний формат».

МОЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТОВУВАТИ ПРОГРАМИ ЕКРАННОГО ДОСТУПУ

Всі сайти ОВА підтримують програми екранного доступу. Найбільш поширеною програмою є «НонВіжал Десктоп Аксес» (НВДА) (NonVisual Desktop Access (NVDA)), «ВойсОвер» (VoiceOver), «Войс Асистент/ТолБек» (Voice Assistant/TallBack). Однак при роботі з цими програмами на деяких сайтах виникають труднощі.

Так, на сайті Чернівецької ОВА при наведенні курсора на певний елемент користувач може почути озвучення тексту зовсім іншого елемента або на певному етапі відбуваються перебої в синтезі мовлення.

На сайті Черкаської ОВА не підписані посилання на соціальні мережі. Найбільше труднощів виникає при користуванні сайтом Сумської ОВА, на якому при переході за будь-яким посиланням відкривається зовсім інша сторінка. При цьому весь текстовий вміст озвучується добре.

На сайті Кіровоградської ОВА при натисканні на різні посилання відбувається перехід на одну й ту ж сторінку. Крім того, програма екранного доступу не знаходить рядок пошуку. На сайтах Івано-Франківської та Донецької ОВА важко орієнтуватися. Через структуру публікацій незрозуміло, як перейти до певних розділів.

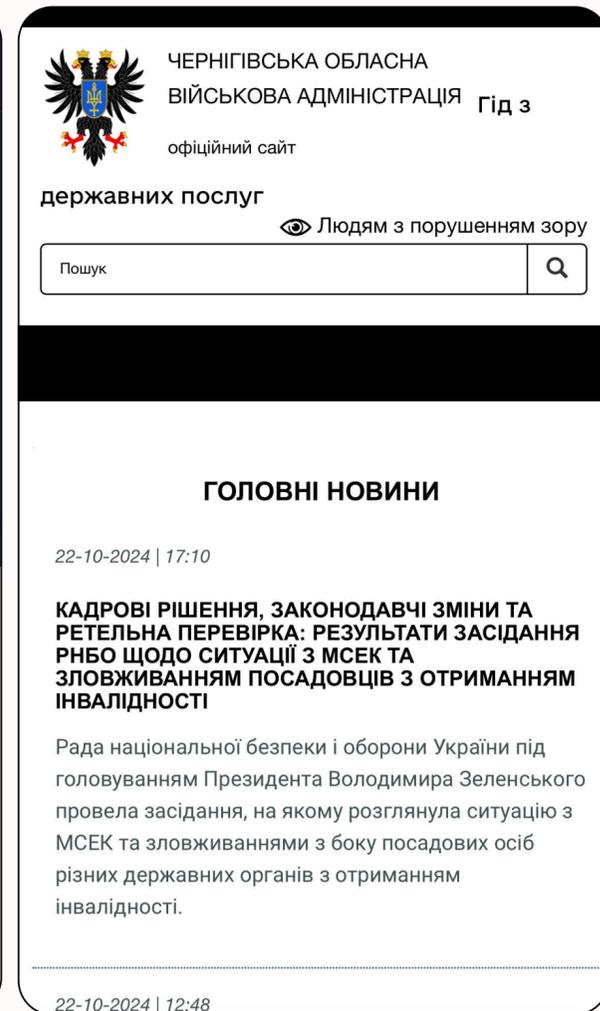
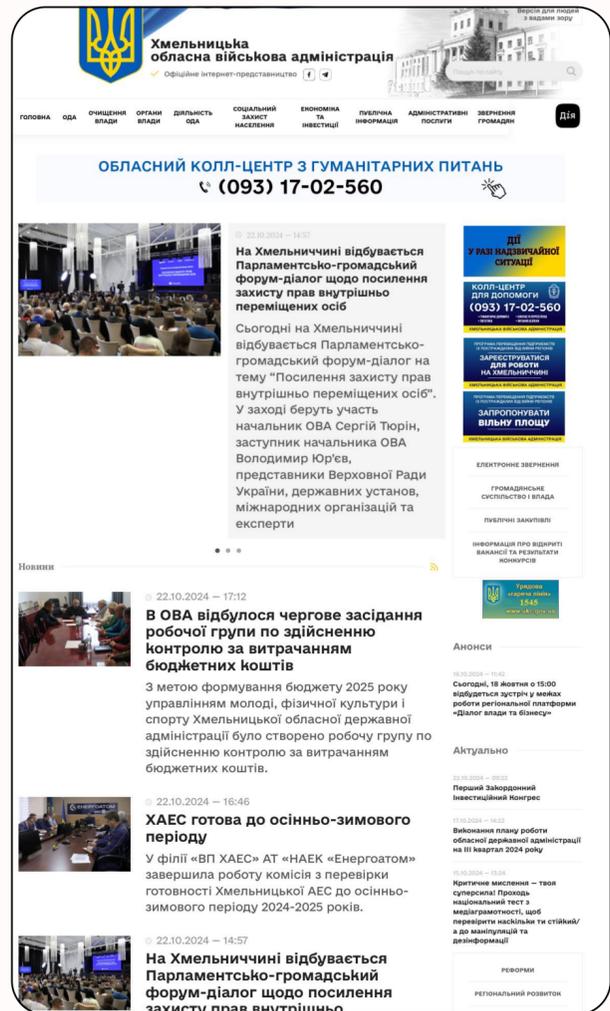

РОЗМІЩЕННЯ КНОПОК / ВКАЗІВНИКІВ

На всіх сайтах ОВА кнопки / вказівники підписані та розміщені у контексті загальної навігації.

→ АДАПТИВНА РОЗМІТКА САЙТУ

Більшість сайтів ОВА мають адаптивну розмітку сайту. На трьох сайтах розмітка відсутня (Кіровоградська, Сумська, Хмельницька області).

Опис зображення: на знімку екрана головна сторінка сайтів Кіровоградської та Хмельницької ОВА, які не мають версії для мобільних пристроїв.

Опис зображення: на знімку екрана головна сторінка сайтів Тернопільської та Чернігівської ОВА, які мають версію для мобільних пристроїв.

ФУНКЦІОНАЛЬНА НАВІГАЦІЯ

Дев'ять сайтів мають повну вказівну навігацію сайту. Більшість (15 сайтів) мають функцію переходу лише на головну сторінку або на розділ новин, що не дає змоги користувачам розуміти, в якому тематичному розділі сайту вони перебувають.

Всі сайти дають змогу повернутися на головну сторінку з будь-якого розділу чи публікації. Також можливо шукати інформацію в тексті чи за ключовими словами. Наявні посилання, які надають можливість поділитися інформацією в соціальних мережах із будь-якої сторінки сайту. Водночас на переважній більшості сайтів користувач не може визначити, в якому розділі сайту він перебуває та до якої теми належить публікація.

3. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗБАР'ЄРНОСТЬ МАТЕРІАЛІВ НА САЙТАХ ОБЛАСНИХ ВІЙСЬКОВИХ АДМІНІСТРАЦІЙ

№ п/п	Критерій	Зміст критерія	Оцінка
1	Дотримання коректної термінології	Коректне вживання термінології у разі публікації на сайті матеріалів щодо ЛЗІ	<p>«Дотримано» — у 100–76 % матеріалах — 6 сайтів</p> <p>«Переважно дотримано» — у 75–51 % матеріалів — 1 сайт</p> <p>«Переважно не дотримано» — у 50–26 % матеріалів — 0 сайтів</p> <p>«Не дотримано» — у 25–0 % матеріалів — 0 сайтів</p>

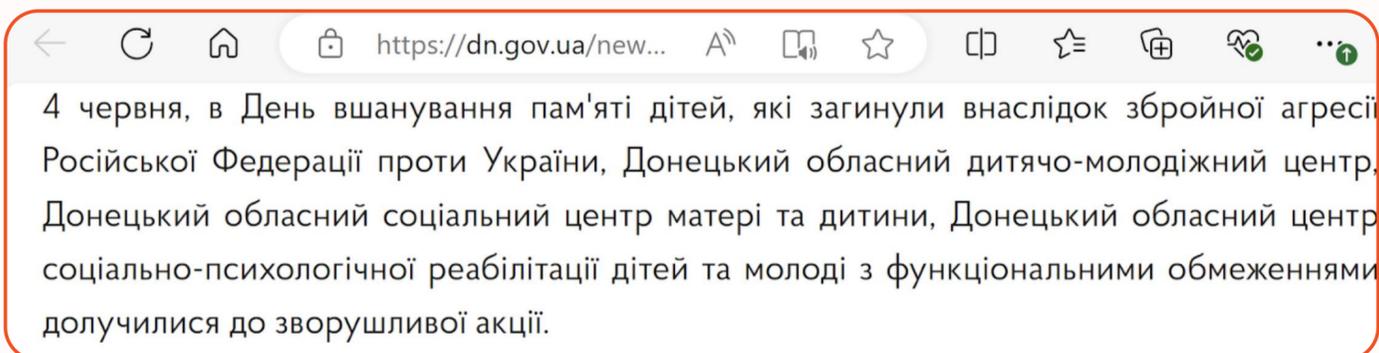
№ п/п	Критерій	Зміст критерія	Оцінка
2	Дотримання правил спрощеної мови	Використання спрощеної мови в інформаційних матеріалах, опублікованих за один робочий день	<p>«Дотримано» — у 100–76 % матеріалах — 0 сайтів</p> <p>«Переважно дотримано» — у 75–51 % матеріалів — 1 сайт</p> <p>«Переважно не дотримано» — у 50–26 % матеріалів — 0 сайтів</p> <p>«Не дотримано» — у 25–0 % матеріалів — 22 сайтів</p>
3	Дотримання вимог щодо оформлення тексту для зручності читання з екрана	Оформлення текстів, опублікованих за один робочий день, відповідно до вимог доступності	<p>«Дотримано» — у 100–76 % матеріалах — 6 сайтів</p> <p>«Переважно дотримано» — у 75–51 % матеріалів — 2 сайтів</p> <p>«Переважно не дотримано» — у 50–26 % матеріалів — 0 сайтів</p> <p>«Не дотримано» — у 25–0 % матеріалів — 15 сайтів</p>

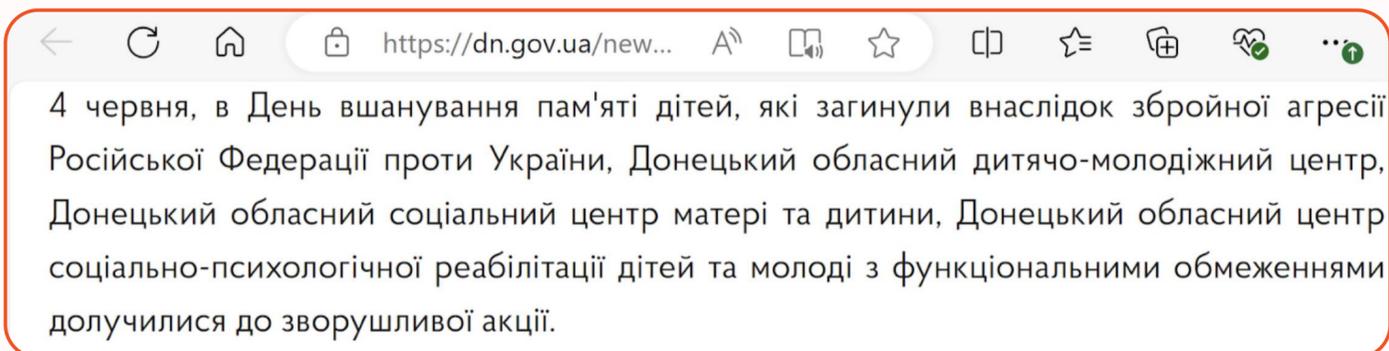
КОРЕКТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Оцінити дотримання коректної термінології складно через малу кількість матеріалів із згадками про ЛЗІ та інших маломобільних груп населення. Однак у наявних матеріалах трапляються некоректні формулювання, наприклад, «сонячна дитина» (про дитину з синдромом Дауна) на сайті Вінницької ОВА.

Також можна побачити неправильне використання термінології через те, що деякі установи зареєстровані з використанням некоректних слів. Наприклад, на сайті Донецької ОВА написано, що Донецький обласний центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями долучився до події.

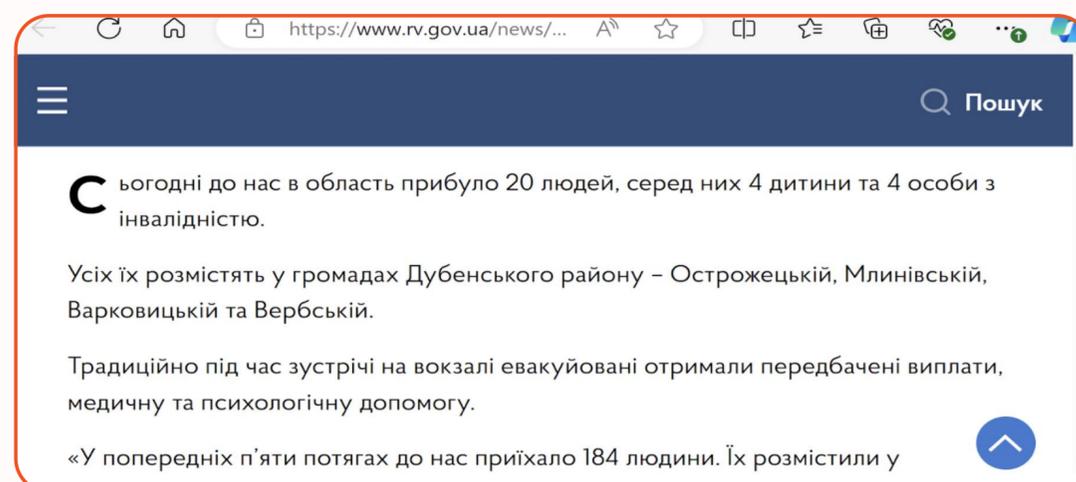

Опис зображення: на знімку екрана публікація на сайті Донецької ОВА з використанням некоректної термінології у назві реабілітаційного центру.

Опис зображення: на знімку екрана публікація на сайті Черкаської ОВА з використанням коректної термінології щодо пацієнтів з ампутаціями.

Водночас значну кількість матеріалів публікують з використанням коректної термінології, зокрема в Донецькій, Львівській, Черкаській, Рівненській, Тернопільській областях. Наприклад, «особи з інвалідністю» — на сайті Рівненської ОВА; «пацієнтів з ампутаціями» — на сайті Черкаської ОВА.

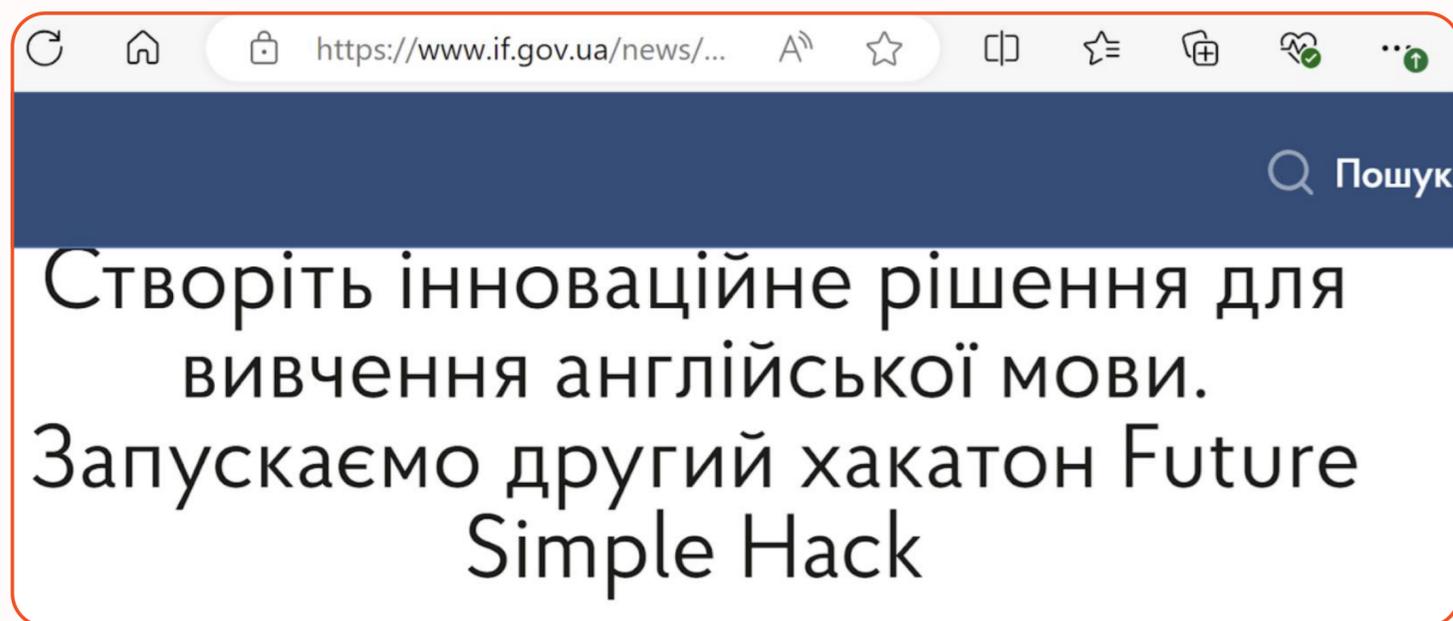

Опис зображення: на знімку екрана публікація на сайті Рівненської ОВА з використанням коректної термінології щодо ЛЗІ.

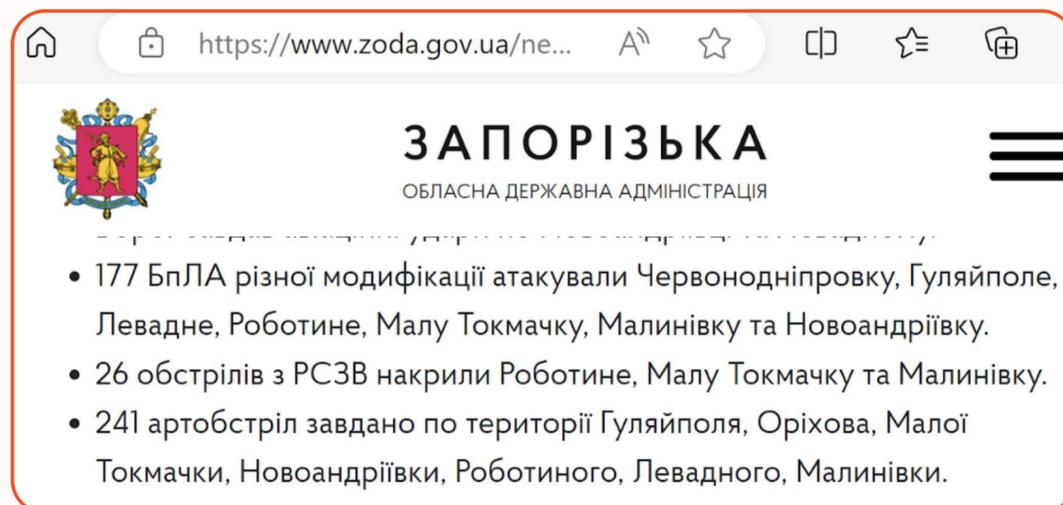

СПРОЦЕНА МОВА

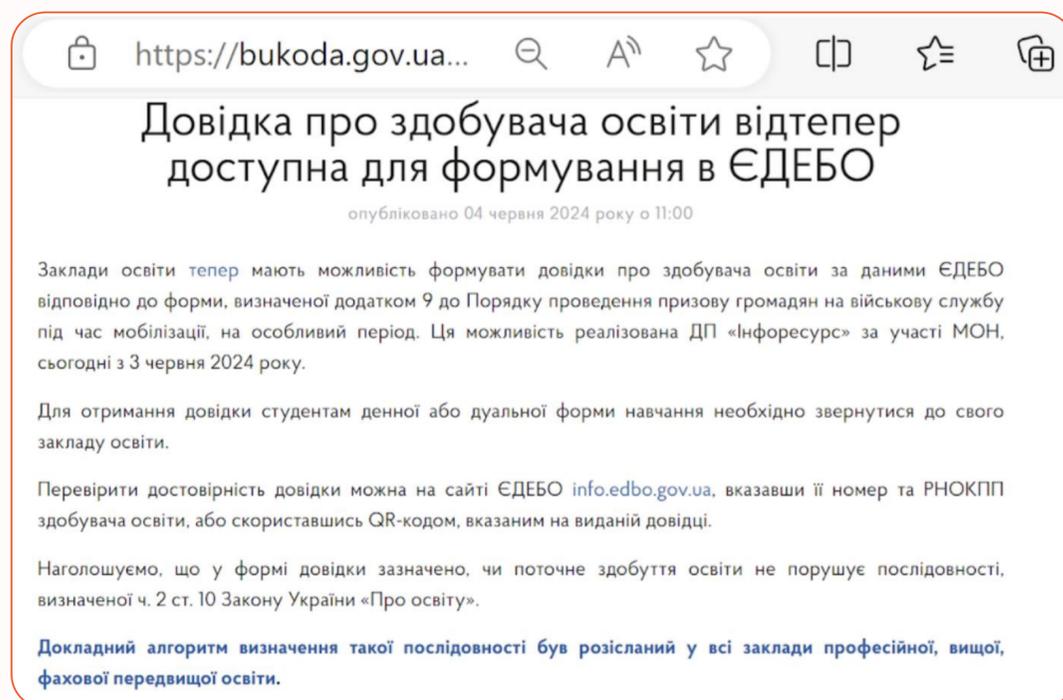
Меншість матеріалів відповідають правилам спрощеної мови. Найбільш поширеними помилками є довгі речення зі складною пунктуацією, використання аббревіатур, зокрема англійською мовою. У новинах про бойові дії також присутні терміни, які використовують військові. Наприклад, «177 БПЛА» — на сайті Запорізької ОВА; «Запускаємо хакатон Future Simple Hack» — на сайті Івано-Франківської ОВА або «Довідка про здобувача освіти відтепер доступна для формування в ЄДЕБО» — на сайті Чернівецької ОВА.

Опис зображення: на знімку екрана публікація на сайті Івано-Франківської ОВА з написанням фрази англійською мовою без транслітерації — Фьюче Сімпл Хак.

Опис зображення: на знімку екрана публікація на сайті Запорізької ОВА з використанням аббревіатур без пояснень — БпЛА, РСЗВ.

Опис зображення: на знімку екрана публікація на сайті Чернівецької ОВА з використанням аббревіатур без пояснень: ЄДЕБО, ДП, РНОКПП, а також написанням слів без транслітерації.

ОФОРМЛЕННЯ ТЕКСТУ

Меншість матеріалів відповідають вимогам оформлення тексту для зручності читання з екрана. Наявні випадки використання в заголовку шрифтів із засічками, написання частини тексту великими літерами.

ОЦІНКА ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ НА САЙТАХ ОБЛАСНИХ ВІЙСЬКОВИХ АДМІНІСТРАЦІЙ

У період дослідження на сайтах Івано-Франківської, Кіровоградської, Полтавської, Сумської, Херсонської та Чернігівської ОВА не публікувалися відеоматеріали. Аналіз доступності відеоматеріалів проведено для 18 сайтів ОВА.

Критерії оцінки відеоматеріалів ↓

№ п/п	Критерій	Зміст критерія	Оцінка
1	Наявність синхронізованих субтитрів для відеоматеріалів	Використання синхронізованих субтитрів у трьох відеоматеріалах, що опубліковані за останній період з початку проведення моніторингу	Всі відеоматеріали містять синхронізовані субтитри — 1 сайт
			Частина відеоматеріалів містять синхронізовані субтитри — 7 сайтів
			Жоден відеоматеріал не містить синхронізованих субтитрів — 10 сайтів
2	Якість синхронізованих субтитрів	Відповідність рекомендаціям з розміщення субтитрів у трьох відеоматеріалах, що опубліковані за останній період з початку проведення моніторингу	Всі відеоматеріали містять синхронізовані субтитри, що відповідають рекомендаціям — 0 сайтів
			Частина відеоматеріалів містять синхронізовані субтитри, що відповідають рекомендаціям — 3 сайти
			Жоден відеоматеріал не містить синхронізовані субтитри, що відповідають рекомендаціям — 5 сайтів

№ п/п	Критерій	Зміст критерія	Оцінка
3	Наявність перекладу на українську жестову мову	Наявність перекладу на українську жестову мову у трьох відеоматеріалах, що опубліковані за останній період з початку проведення моніторингу	Всі відеоматеріали мають переклад — 0 сайтів
			Частина відеоматеріалів має переклад — 1 сайт
			Жоден відеоматеріал не має перекладу на українську жестову мову — 17 сайтів
4	Якість перекладу жестовою мовою	Відповідність рекомендаціям перекладу на українську жестову мову	Всі відеоматеріали мають переклад, що відповідає рекомендаціям — 0 сайтів
			Частина відеоматеріалів має переклад, що відповідає рекомендаціям — 0 сайтів
			Жоден відеоматеріал, що має переклад на українську жестову мову, не відповідає стандартам — 1 сайт
4	Наявність текстового або аудіоопису того, що відображено на відео-матеріалах	Наявність текстового або аудіоопису у трьох відеоматеріалах, що опубліковані за останній період з початку проведення моніторингу	Всі матеріали мають текстовий або аудіоописи — 0 сайтів
			Частина матеріалів має текстовий або аудіоописи — 0 сайтів
			Жоден матеріал не має текстового або аудіоопису — 18 сайтів

НАЯВНІСТЬ СИНХРОННИХ СУБТИТРІВ

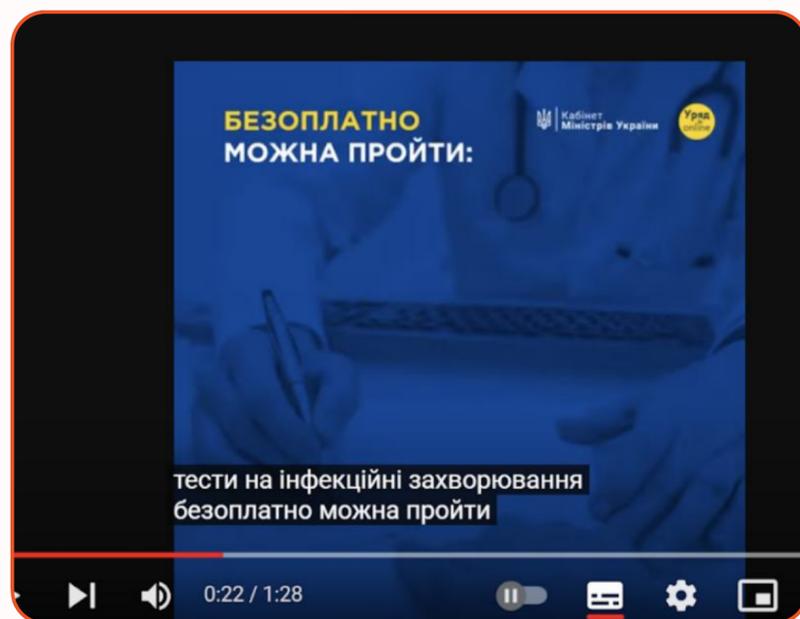
Синхронізовані субтитри наявні в деяких відеоматеріалах у Вінницької, Житомирської, Миколаївської, Київської, Одеської, Тернопільської, Черкаської ОВА. На сайті Донецької ОВА міститься відео українською мовою та з субтитрами англійською.

На решті сайтів ОВА можна скористатися функцією автоматичного субтитрування. Однак це не завжди точно передає зміст мови оригіналу.

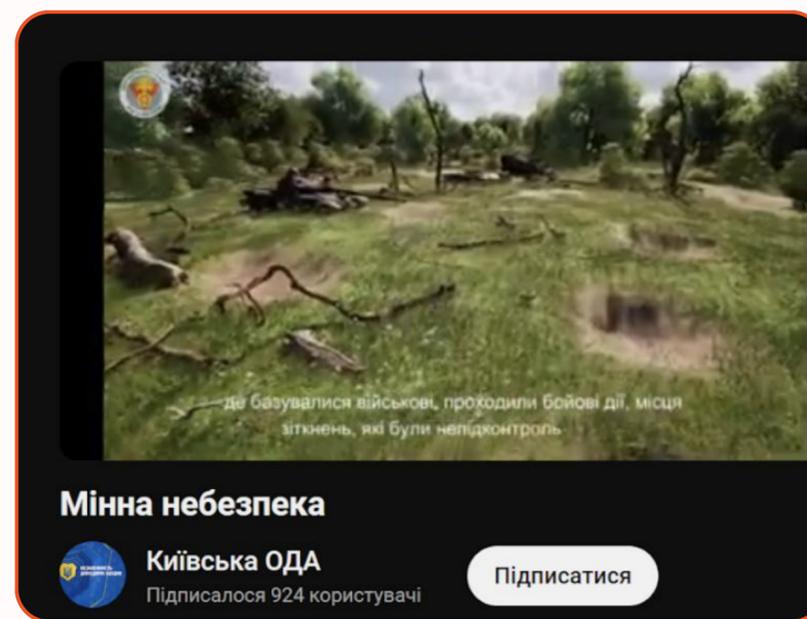

ЯКІСТЬ СИНХРОНІЗОВАНИХ СУБТИТРІВ

У більшості випадків субтитри автоматичні, а отже, у них є помилки при відтворенні змісту. Зазвичай текст білого кольору розміщено на білому напівпрозорому тлі. У кількох ідентичних відеоматеріалах субтитри чорного кольору без додаткового тла.

Опис зображення: на знімку екрана відео з ютуб-каналу Рівненської ОВА з автоматичними субтитрами.

Опис зображення: на знімку екрана відео з ютуб-каналу Київської ОВА з субтитрами білого кольору на неоднотонному тлі.

НАЯВНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ ЖЕСТОВОЮ МОВОЮ

Лише в одному відеоматеріалі (Дніпропетровська ОВА) був використаний переклад українською жестовою мовою. Відео за [посиланням](#). Переклад ускладнюється як відсутністю окремого тла для перекладача, так і накладанням символіки відповідної ОВА на відео перекладу.

Опис зображення: на знімку екрана відео на сайті Дніпропетровської ОВА, на якому показано помилку в розміщенні перекладу на українську жестову мову.

На сайті Київської ОВА трапляються відеоматеріали, в яких немає синхронізованих субтитрів або перекладу на українську жестову мову. Натомість є текстова версія змістів відео.

ТЕКСТОВИЙ АБО АУДІООПИС ТОГО, ЩО ВІДОБРАЖЕНО НА ВІДЕОМАТЕРІАЛАХ

Жоден матеріал не містив текстовий або аудіоопис того, що відображено на відеоматеріалах.

Також траплялися публікації, які складаються з назви новини та відеоматеріалу без супровідного тексту, субтитрів, перекладу на українську жестову мову чи опису того, що відображено на відеоматеріалах.

Опис зображення: на знімку екрана публікація на сайті Закарпатської ОВА. Зміст якої — заголовок «До Дня Європи в Ужгороді лунав гімн ЄС та Ради Європи» і фрагмент відео з події.

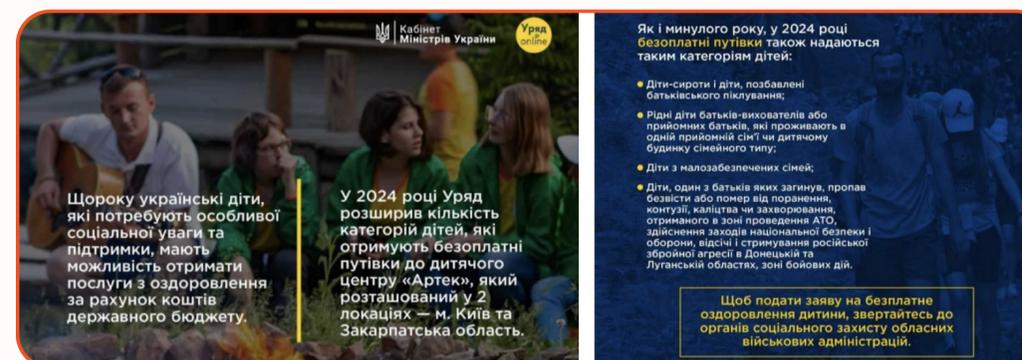
ОПИС ТА ЯКІСТЬ ЗОБРАЖЕННЯ

Жодне зображення в публікаціях на сайтах ОВА немає текстового опису. Багато зображень мають дрібні елементи або розмитість елементів.

Наявні публікації, зміст яких — лише фотографії та знімки екрана. Наприклад, знімок публікації на фейсбуці розміщений на сайті Закарпатської ОВА без текстового опису. Або на сайті Івано-Франківської ОВА основна інформація представлена інфографікою. Текст на ній білого кольору, переважно дрібний, та на неоднотонному тлі, що ускладнює прочитання інформації.

Опис зображення: на знімку екрана публікація на сайті Закарпатської ОВА у вигляді зображення.

Опис зображення: на знімку екрана публікація на сайті Івано-Франківської ОВА у вигляді інфографіки.

ОЦІНКА ЗОБРАЖЕНЬ

Критерії оцінки зображень ↓

№ п/п	Критерій	Зміст критерія	Оцінка
1	Наявність текстового опису до зображень	<p>Наявність опису зображень, опублікованих за один робочий день, відповідно до вимог доступності</p> <p>У разі відсутності мінімум трьох матеріалів, використовуються матеріали опубліковані в попередній робочий день / дні</p>	<p>Всі матеріали мають текстовий опис — 0 сайтів</p> <p>Частина матеріалів має текстовий опис — 0 сайтів</p> <p>Жоден матеріал не має текстового опису — 23 сайти</p>
2	Оцінка якості зображень	Відповідність рекомендаціям щодо оформлення зображень	<p>Всі зображення відповідають рекомендаціям — 0 сайтів</p> <p>Частина зображень відповідають рекомендаціям — 21 сайт</p> <p>Жодне зображення не відповідає рекомендаціям — 2 сайти</p>

→ 4. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗБАР'ЄРНОСТЬ МАТЕРІАЛІВ НА ОФІЦІЙНИХ СТОРІНКАХ ОБЛАСНИХ ВІЙСЬКОВИХ АДМІНІСТРАЦІЙ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Всі ОВА мають сторінки у фейсбуці. Сторінки в телеграмі мають більше половини ОВА. В інстаграмі представлені всього три ОВА: Вінницька, Дніпропетровська та Харківська. Ютуб-канали не ведуть Луганська, Тернопільська, Херсонська, Хмельницька ОВА.

Критерії оцінки інформаційних матеріалів ↓

№ п/п	Критерій	Зміст критерія	Оцінка
1	Дотримання правил спрощеної мови	Використання спрощеної мови в інформаційних матеріалах, опублікованих за один робочий день У разі відсутності мінімум п'яти матеріалів використовуються матеріали, опубліковані в попередній робочий день / дні	<p>«Дотримано» — у 100–76 % матеріалах — 0 ОВА</p> <p>«Переважно дотримано» — у 75–51 % матеріалів — 1 ОВА</p> <p>«Переважно не дотримано» — у 50–26 % матеріалів — 4 ОВА</p> <p>«Не дотримано» — у 25–0 % матеріалів — 19 ОВА</p>

№ п/п	Критерій	Зміст критерія	Оцінка
2	Наявність синхронізованих субтитрів для відеоматеріалів	Використання синхронізованих субтитрів у трьох відеоматеріалах, що опубліковані за останній період з початку проведення моніторингу	<p data-bbox="1892 283 3178 333">Всі відеоматеріали містять синхронізовані субтитри — 0 ОВА</p> <p data-bbox="1892 414 3178 502">Частина відеоматеріалів містять синхронізовані субтитри — 13 ОВА</p> <p data-bbox="1892 564 3178 658">Жоден відеоматеріал не містить синхронізовані субтитри — 11 ОВА</p>
3	Якість синхронізованих субтитрів	Відповідність рекомендаціям із розміщення субтитрів у трьох відеоматеріалах, що опубліковані за останній період з початку проведення моніторингу	<p data-bbox="1892 765 3112 853">Всі відеоматеріали містять синхронізовані субтитри, що відповідають рекомендаціям — 0 ОВА</p> <p data-bbox="1892 915 3112 1003">Частина відеоматеріалів містять синхронізовані субтитри, що відповідають рекомендаціям — 4 ОВА</p> <p data-bbox="1892 1065 3112 1164">Жоден відеоматеріал не містить синхронізовані субтитри, що відповідають рекомендаціям — 9 ОВА</p>
4	Наявність перекладу на українську жестову мову	Наявність перекладу на українську жестову мову у трьох відеоматеріалах, що опубліковані за останній період з початку проведення моніторингу	<p data-bbox="1892 1290 3035 1341">Всі відеоматеріали мають переклад — 0 ОВА</p> <p data-bbox="1892 1440 3035 1491">Частина відеоматеріалів має переклад — 1 ОВА</p> <p data-bbox="1892 1577 3035 1671">Жоден відеоматеріал не має перекладу на українську жестову мову — 23 ОВА</p>

№ п/п	Критерій	Зміст критерія	Оцінка
5	Якість перекладу жестовою мовою	Відповідність стандартам перекладу на українську жестову мову	<p>Всі відеоматеріали мають переклад, що відповідає стандартам — 0 ОВА</p> <p>Частина відеоматеріалів має переклад, що відповідає стандартам — 0 ОВА</p> <p>Жоден відеоматеріал, що має переклад на українську жестову мову, не відповідає стандартам — 1 ОВА</p>
6	Наявність текстового або аудіоопису того, що відображено на відеоматеріалах	Наявність текстового або аудіоопису у відеоматеріалах	<p>Всі матеріали мають текстовий або аудіоописи — 0 ОВА</p> <p>Частина матеріалів має текстовий або аудіоописи — 0 ОВА</p> <p>Жоден матеріал не має текстового або аудіоопису — 24 ОВА</p>
7	Наявність текстового опису до зображень	<p>Наявність опису зображень, опублікованих за один робочий день, відповідно до вимог доступності</p> <p>У разі відсутності мінімум трьох матеріалів використовуються матеріали, опубліковані в попередній робочий день / дні</p>	<p>Всі матеріали мають текстовий опис — 0 ОВА</p> <p>Частина матеріалів має текстовий опис — 0 ОВА</p> <p>Жоден матеріал не має текстового опису — 24 ОВА</p>

№ п/п	Критерій	Зміст критерія	Оцінка
8	Оцінка якості зображень	Відповідність рекомендаціям щодо оформлення зображень	Всі зображення відповідають рекомендаціям — 0 ОВА
			Частина зображень відповідають рекомендаціям — 24 ОВА
			Жодне зображення не відповідає рекомендаціям — 0 ОВА
9	Оформлення поширень матеріалів з інших сторінок	Наявність супровідного тексту при поширенні матеріалів з інших сторінок Дві ОВА в період дослідження не поширювали матеріали з інших сторінок	Всі поширені матеріали мають супровідний текст — 4 ОВА
			Частина поширених матеріалів має супровідний текст — 6 ОВА
			Жоден поширений матеріал не має супровідного тексту — 12 ОВА

СПРОЦЕНА МОВА

Текстові матеріали здебільшого не відповідають правилам спрощеної мови. Найбільш поширеним є використання абревіатур, зокрема й англійською мовою, довгих речень зі складною пунктуацією, скорочень і вузькоспеціалізованої термінології.

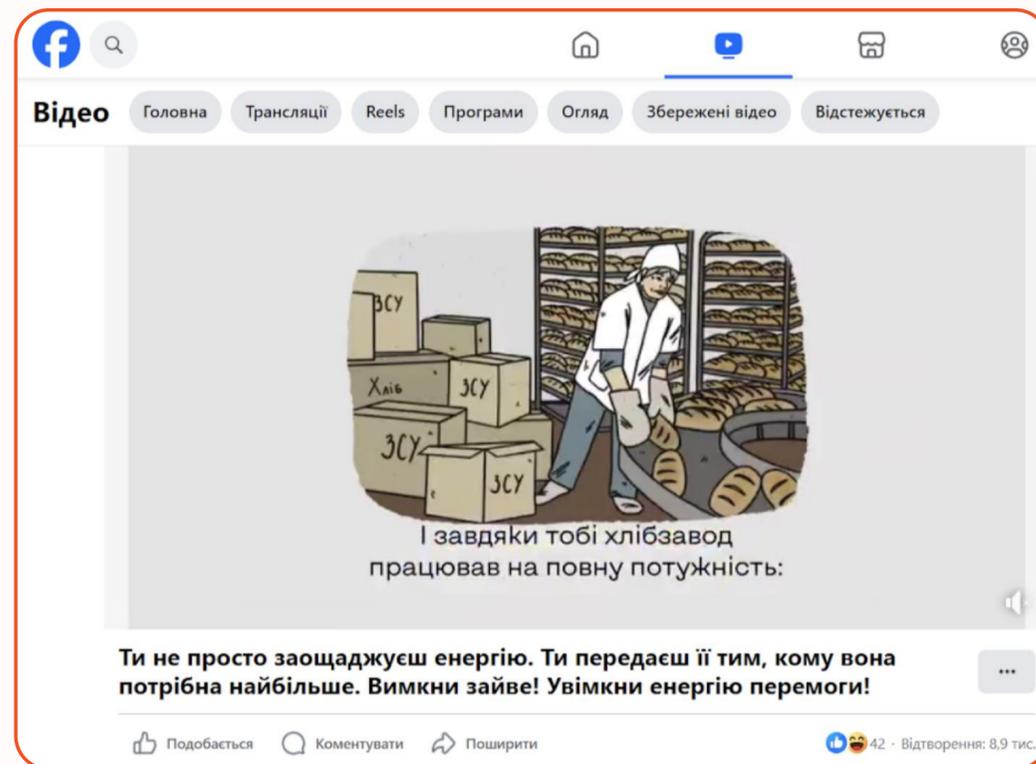
Найбільше матеріалів з дотриманням правил спрощеної мови на сторінках Херсонської ОВА (у 26 з 47 матеріалів, або в понад 55 %). Практично половина матеріалів з дотриманням спрощеної мови в публікаціях Сумської ОВА. На сторінках Житомирської, Луганської та Полтавської ОВА приблизно третина матеріалів відповідають цим вимогам.

Поодинокі випадки таких матеріалів є на сторінках Волинської, Дніпропетровської, Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Миколаївської, Харківської, Хмельницької, Чернівецької, Чернігівської ОВА.

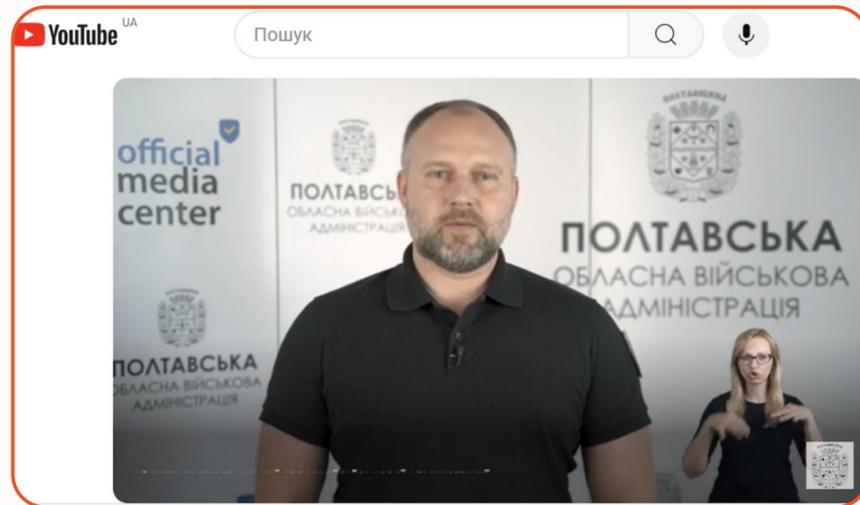
СИНХРОНІЗОВАНІ СУБТИТРИ ТА ПЕРЕКЛАД УКРАЇНСЬКОЮ ЖЕСТОВОЮ МОВОЮ

Синхронізовані субтитри до відеоматеріалів мають 13 ОВА. Однак більшість субтитрів не відповідають стандартам. Наприклад, відсутність окремого тла — Одеська ОВА. Розміщення субтитрів з лівого боку відео — Луганська, Одеська, Сумська ОВА.

Опис зображення: знімок екрана відеоматеріалу Одеської ОВА, на якому показано відсутність окремого тла для субтитрів.

Лише Полтавська ОВА має одне відео на ютуб-каналі з перекладом на українську жестову мову. Проте логотип ОВА частково перекриває зображення перекладачки жестовою мовою, через що неможливо побачити всі жести.

Опис зображення: знімок екрана відеоматеріалу на ютуб-каналі Полтавської ОВА, на якому показано помилку в розміщенні перекладу на українську жестову мову.

ОПИС ЗОБРАЖЕННЯ

У соціальних мережах жодне зображення не має текстового опису. На сторінках кожної ОВА наявні фото й інфографіки, зміст яких не дублюють у тексті публікації. Багато зображень мають дрібні елементи або розмитість елементів.

Опис зображення: знімок екрана публікації на фейсбук-сторінці Рівненської ОВА, де показано відсутність опису фотографій.

ПОШИРЕННЯ МАТЕРІАЛІВ З ІНШИХ СТОРІНОК

Майже половина ОВА, що робили поширення матеріалів з інших сторінок, додавали супровідний текст до публікацій.

Волинська й Одеська ОВА не робили перепостів на своїх сторінках у соціальних мережах у період проведення дослідження.

Опис зображення: знімок екрана публікації на фейсбук-сторінці Рівненської ОВА, на якому показано супровідний текст до публікації.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Висновки

Рівень цифрової та інформаційної безбар'єрності обласних військових адміністрацій у мережі Інтернет є недостатньо високим і потребує значного вдосконалення. Хоча деякі адміністрації демонструють прогрес у впровадженні вимог доступності, загальна ситуація свідчить про наявність бар'єрів, що обмежують повноцінний доступ до інформації для різних груп користувачів, зокрема для людей з інвалідністю.

Обласні військові адміністрації наповнюють інформацією як офіційні вебсайти, так і сторінки в соціальних мережах, зокрема фейсбук. Більшість ОВА також ведуть ютуб-канали, більше половини мають телеграм-канали, та лише три адміністрації використовують інстаграм. Жоден із сайтів ОВА не відповідає повністю критеріям вебдоступності рівня АА, однак сайти Львівської та Полтавської ОВА найбільше наближені до їхнього дотримання, оскільки вони створені на платформі «Дія». Це забезпечує базову вебдоступність без окремої версії для осіб із порушеннями зору. Інші сайти наближені до всіх критеріїв рівня А та близько 50 % вимог рівня АА. Всі сайти ОВА підтримують роботу з програмами екранного доступу, проте під час їх використання на окремих сайтах виникають технічні труднощі.

Оцінювання відповідності коректної термінології стосовно людей з інвалідністю та інших маломобільних груп ускладнюється через недостатню кількість таких згадок у матеріалах. У наявних матеріалах спостерігається як правильне вживання термінів, так і приклади некоректних формулювань. Крім того, більшість текстів на сайтах ОВА не відповідають стандартам спрощеної мови та правилам форматування, зручного для читання з екрана. Найпоширенішими помилками є використання довгих речень із складною пунктуацією, аббревіатур без пояснень та іншомовних слів без перекладу або транслітерації. Функціональність навігації на більшості сайтів потребує вдосконалення.

У відеоматеріалах рідко використовуються синхронізовані субтитри, а їхня якість часто є незадовільною. Лише одне відео з проаналізованих на всіх сайтах ОВА містило переклад українською жестовою мовою, і жоден із матеріалів не мав текстового або аудіоопису для людей з порушеннями зору. Крім того, жодне зображення в публікаціях на сайтах ОВА та їхніх сторінках у соціальних мережах не було доповнено текстовим описом, а багато зображень містили дрібні або розмиті елементи.

Рекомендації ↓

ВЕБДОСТУПНІСТЬ САЙТІВ

Для виконання вимог у досягненні рівня АА необхідно:

- Додавати текстову підказку для нетекстових матеріалів (зображень, символів, значків). Наприклад, значок «Ютуб» повинен мати текст, який видно при наведенні курсору на нього.
- У полях введення потрібно давати підказку, яку саме інформацію потрібно вводити в кожне поле.
- У разі збільшення чи зменшення масштабу не має відбуватися втрата вмісту.
- Забезпечити можливість легко визначати, до якого розділу належить публікація.

За умови виконання всіх вимог рівня АА можливо передбачити наявність версії, яка дасть змогу людям:

- 1) вибрати розмір тексту (щонайменше 3 розміри);
- 2) вибрати кольорову гаму (від 5 варіантів);
- 3) вибрати колір демонстрації зображень (кольоровий або чорно-білий формат) або можливість вимкнути наявність зображень.

ТЕКСТОВІ МАТЕРІАЛИ

- Давати пояснення до аббревіатур і скорочень.
- Використовувати зрозумілі усім слова, не вживати важкі для розуміння скорочення, символи.
- Не вживати фразеологізми та метафори, які не є загальноновживаними (як-от: дамоклів меч, авгієві стайні).
- Уникати довгих речень зі складними конструкціями. Краще три прості речення, ніж одне довге з трьома ключовими думками.
- Використовувати просту пунктуацію. Наприклад, в одному реченні не варто ставити і коми, і тире, і двокрапки.
- Додавати транслітерацію до слів та виразів іноземною мовою. Це допоможе зрозуміти їхнє значення людям, які не володіють або погано володіють іноземною мовою.
- Не використовувати речення із заперечними конструкціями, думки повинні мати форму ствердження. До прикладу, фразу «Прожитковий мінімум не може не бути рівним реальній вартості споживчого кошика» краще замінити на «Прожитковий мінімум має впливати із реальної вартості споживчого кошика».
- Не вживати пасивні дієслова та пасивні конструкції. Наприклад, «було розроблено положення», «представлено на порядок денний...»
- Обирати шрифти без засічок, не використовувати спеціальні дизайни шрифтів чи курсив. Приклади шрифтів без засічок: Аріал (Arial), Вердана (Verdana), Убунту (Ubuntu), Тахома (Tahoma), Калібрі (Calibri).
- Дотримуватися міжрядкових інтервалів не менше 1 пункту.

МАТЕРІАЛИ, ЩО МІСТЯТЬ ЗОБРАЖЕННЯ

- Давати текстовий опис зображень. Якщо зображення має певний акцент або змістовні деталі, то обов'язково потрібно звертати увагу на них.
- Використовувати зображення високої якості.
- Уникати нанесення тексту на зображення. Зокрема, якщо текст має погану контрастність відносно тла чи перекриває важливі елементи зображення. Допустимо публікувати текст на зображенні за умови додавання тла для тексту, яке допоможе виділити літери на тлі зображення.

МАТЕРІАЛИ З ІНФОГРАФІКАМИ

- Замість тексту білого кольору краще використовувати інші світлі кольори (наприклад, кремовий).
- Дотримуватися вирівнювання за лівим краєм.
- Використовувати чіткі й зрозумілі ілюстрації та символи, які не мають подвійного трактування. Наприклад, для позначення блоку про житлові програми доцільно використовувати зображення будинку.
- Уникати написання тексту великими літерами. Виняток становлять заголовки, в яких відсутні розділові знаки та власні назви.

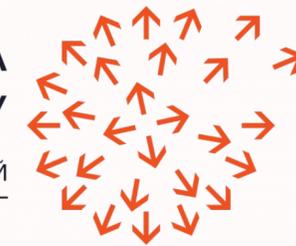
ВІДЕОМАТЕРІАЛИ

- Додавати синхронізовані субтитри до відеоматеріалів. Нечуючі користувачі повинні бути поінформовані, навіть якщо ролик містить лише відеоряд. Використання автоматичних субтитрів небажане, оскільки в них часто трапляються помилки в назвах, відмінюванні, використанні пунктуації, що саме собою ускладнює розуміння інформації.
- Здійснювати переклад на українську жестову мову. При цьому важливо дотримуватися рекомендацій з розміщення зображення перекладача, зокрема, його не мають перекривати логотипи, субтитри тощо.
- Створювати аудіо- або текстовий опис того, що відбувається у відео. Опис потрібно розміщувати наприкінці основного тексту публікації з маркуванням «Текстовий опис відео».

ПОШИРЕННЯ ПУБЛІКАЦІЙ З ІНШИХ СТОРІНОК

- Додавати супровідний текст до поширеної публікації. Він має давати розуміння, про що йдеться в тексті оригінального допису.
- Якщо публікація містить матеріали, що не є інформаційно безбар'єрними, необхідно за можливості подбати про додавання таких елементів. Наприклад, пояснення аббревіатур, складних термінів, додавання опису зображень чи короткого текстового опису відеоматеріалів.

НАШІ КОНТАКТИ:

Громадський холдинг "ГРУПА ВПЛИВУ"
м. Київ, вул. Саксаганського, 41В, кв. 4

FACEBOOK

TELEGRAM

YOUTUBE

INSTAGRAM